

Fisken som er for liten

Røye og aure forekommer i mange norske innsjøer i tette bestander, siden disse artene har høy naturlig reproduksjonskapasitet. Men fiskerne har ikke interessert seg for dem; fisken veier nemlig sjelden mer enn 100 g.

Dermed oppstår spørsmålene: Hvordan skal man få disse kortvokste bestandene til å øke så mye i vekt at fiske blir interessant?

Hvilke reguleringsmessige tiltak bør man sette i verk for å oppnå ønsket lengde hos røye og aure i slike innsjøer? For å finne et svar på dette, er det gjennomført beskatningsforsøk i to innsjøer i Sør-Trøndelag:

- 1) **Øvre Stavåtjønn** i Rennebu kommune. Røye er den eneste fiskearten i dette vannet.
- 1) **Songsjøen**, som ligger i Orkdal og Snillfjord kommuner. Her finnes både røye og aure med aure som den dominerende fiskearten.

Stoffet er hentet fra

A. Langeland
and B. Jonsson:

«Management of stunted populations of Arctic charr (*Salvelinus alpinus*) and brown trout (*Salmo trutta*) in Norway»

Densen & Steinmetz(Eds.):
«Management of freshwater fisheries». 1988

Beskatningsforsøk med aure og røye

Røye fra Øvre Stavåtjønn etter utfiskingen.

Foto: A. LANGELAND

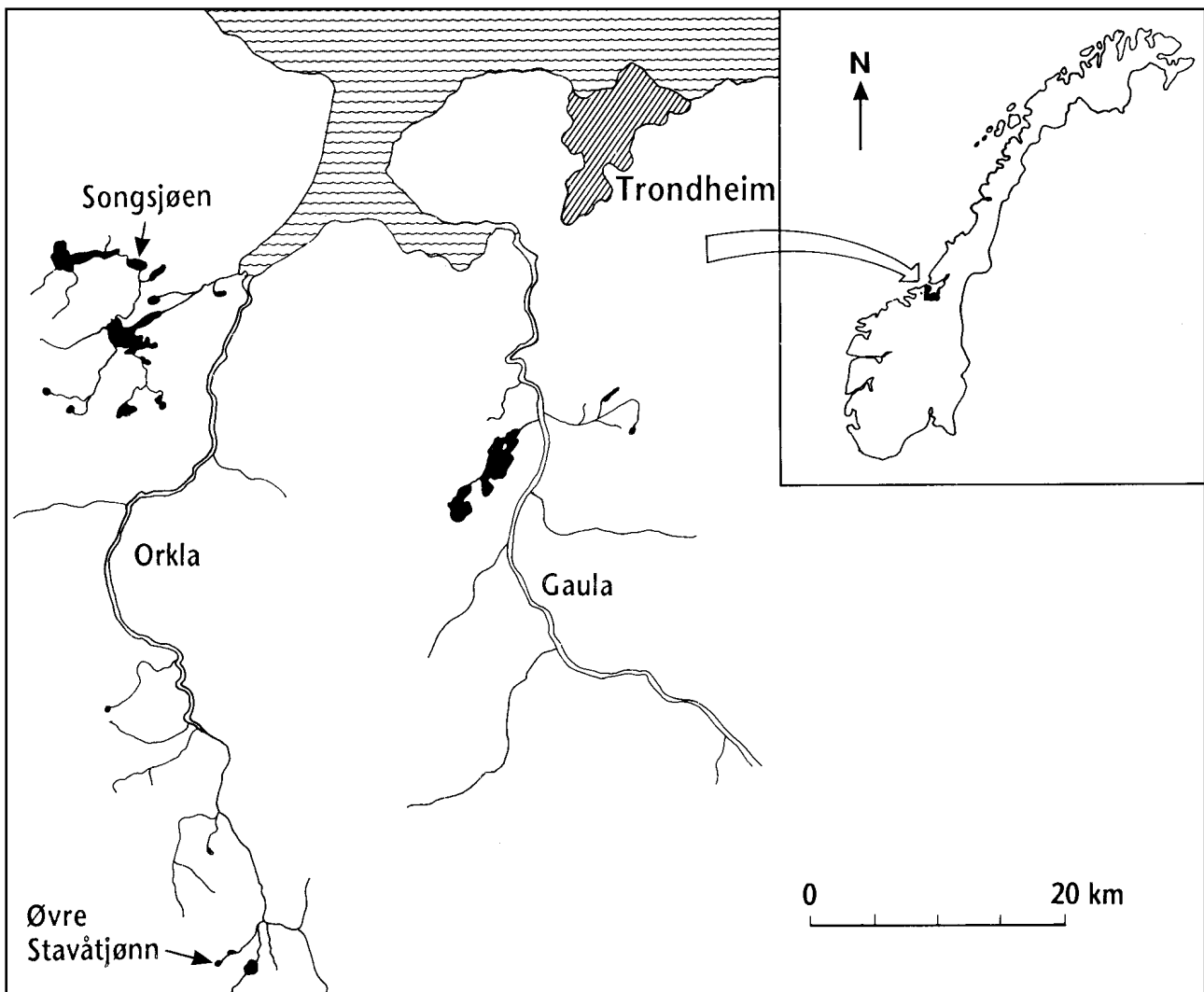
EN FORSIKTIG beskatning av de største fiskene i en bestand kan anbefales.

Vanlig beskatning med garn i aure- og røyevann skjer med grovmasket garn og en nedre tillatte maskevidde. Fisket bør i hovedsak foregå på de dominerende størrelsesgruppene i bestanden, og med en tillatt øvre maskevidde på ca. 29 mm.

Resultatene fra forsøkene i Øvre Stavåtjønn og Songsjøen viste at fiske med intens beskatning av lengdegruppene 23 til 45 cm førte til redusert størrelse på fiskebestanden.

Fiske med finmasket garn og intens beskatning av lengdegruppene 15 til 26 cm førte til en klar forbedring i fiskestørrelsene.

De største fiskene kan beskattes forsiktig

Beskatningsforsøkene ble gjennomført i Songsjøen (Orkdal/Snillfjord) og i Øvre Stavåtjønn (Rennebu).

Utfisking i Ø. Stavåtjønn

I perioden 1979-84 ble det foretatt utfisking i Øvre Stavåtjønn i Rennebu kommune. Vannet er på 4 ha og har en maksimal dybde på 6 meter. Det ligger 824 meter over havet. Røye er eneste fiskeart, og utfiskingen foregikk med garn av følgende maskevidder: 15,7 - 19,6 - 22,4 og 26,1 mm.

Røyebestanden i Øvre Stavåtjønn før utfiskingen bestod av en tett bestand av små kjønnsmoden fisk på 70-80 g i gjennomsnitt. Bestandstettheten ble i 1979 beregnet til 71 kg/ha. Dette er den høyeste registrerte tetthet i et røyevann.

UTFISKING GA ØKT VEKST

Utfiskingen førte til en sterk nedgang i bestandstettheten, yngre alderssammensetning, økt vekst og kondisjon (forholdet mellom vekt og lengde).

Andelen røye over 125 g økte 9,6 ganger i antall og 13,5 ganger i vekt. Største fanget fisk viste også økning - fra 160 g (1979) til 780 g (1983). Til sammenligning veide en 27 centimeters fisk 125 g i 1979. En fisk med samme vekt var bare 23 cm lang i 1983.

Fiske i Songsjøen

I perioden 1968-84 ble det foretatt fiske i Songsjøen, som ligger 261 m over havet i Orkdal og Snillfjord kommuner. Aure er den dominerende arten, men røye fins også. Vannet er på 70 ha og har en maksimal dybde på 32 meter. Her var maskeviddene (antall garn i serien i parentes): 22,4 (1), 24,1 (9), 26,1 (8), 28,5 (6), 31,4 (7), 34,9 (7), 39,2 (7) og 44,8 (7) mm.

Det totale fangstutbyttet i Songsjøen for både aure og røye varierte

fra 1,3 kg/ha til 4,9 kg/ha med et gjennomsnitt for alle 17 år på 2,9 kg/ha.

GJENNOMSNIITTSVEKT

Gjennomsnittsvekten for aure 1968-71 var 141-152 g mot 127-130 g de siste årene (1981-84). Tilsvarende gjennomsnittsvekt for røye var 109-128 g i første periode, mot 80-115 g i siste periode. I midtperioden 1974-77 var gjennomsnittsvekten på det laveste for begge arter med 109-122 g for aure og 82-97 for røye.

På grunn av større gjennomsnittsvekt har aure vært dominerende i fangstene med 71-88%. Det ble ikke funnet noen forandring i kondisjon hos noen av artene. Det ble registrert en redusert gjennomsnittslengde på ca. 2 cm for både røye og aure fra første til siste del av perioden.